

Forseelser, som hidtil ere paatalte af private. Men det er jo ikke Statsforbrydelser, som Grundloven omhandler, ikke heller kan man sige, at det er politiske *Forbrydelser* alene; det, som der er Tale om, er politiske *Lovovertrædelser*. At man under de hidtilværende Forhandlinger mest har tænkt paa Statsforbrydelser, er ret naturligt, men det kan ikke være afgørende nu, da vi skulle bestemme, hvorledes det skal være. Det, som det kommer an paa, maa da være, hvad det i Grundloven brugte Udtryk sproglig set rummer, og hvad der er praktisk Trang til at lægge ind deri efter det, som Lovsproget tillader. Her er det aabenbart, at Grundlovens Begreb er meget videre end Lovforslagets. En Lovovertrædelse *kan* være en Forbrydelse; men den kan lige saa godt være en Forseelse, som ikke udgør en Forbrydelse. En Lovovertrædelse *kan* fremdeles være saadan Forseelse, som paatales af det offentlige; men der er hverken begrebsmæssig eller praktisk noget til Hinder for, at det kan være en saadan Forseelse, som hidtil er bleven paatalt privat. Af disse sidste er der nu en ganske egen Art, som med Nødvendighed paakalder Opmærksomheden. Det er Pressesager. De ere af yderst forskellig Vigtighed, lige fra de usleste Smaating, som kun er et alle andre ligegyldigt Skænderi mellem to Parter, og lige op til Sager, som indebære stor Interesse for det Samfund, hvori de fremkomme. Der er Pressesager, som — skønt de hidtil ere paatalte privat — ere af den mest afgjorte politiske Betydning, og som i Grundlovens Betydning i Virkeligheden kunne kaldes politiske Lovovertrædelser. Vi sætte det Tilfælde, at vi faa en Regering, der provisorisk udsteder Love, hvorved der disponeres over Statens Midler eller træffes andre saadanne Foranstaltninger, som man her i Rigsdagen anser det for utilstedeligt at træffe ved provisorisk Lov. Naar et saadant Skridt er foretaget af Regeringen, opstaar der maaske en stærk Ophidselse, og det bliver fordømt som ulovligt. Det sker da lettelig, at et Steds i Pressen bliver sagt, at vedkommende Minister har svigtet sin Pligt og den Ed, han har aflagt paa Grundloven. Naar der i den Anledning bliver anlagt et Injuriesøgmaal, er det virkelig af stor politisk Betydning, om den Mand, som har skrevet det, skal straffes derfor eller ej. Det er af fuldt saa megen politisk Betydning som noget af det, der efter Lovforslaget kommer ind under Nævninger som politisk Lovovertrædelse. Loven til-

steder, at hvis nogen passer den Minister op, som har foretaget et saadant Skridt, og, idet denne forlader Statsraadet eller Ministerraadet, tildeler ham et Slag i den Anledning, bliver denne Forseelse offentlig paatalt og kan bringes ind for Nævninger. Men hvis den, som vil tilkænde give sin stærke Misbilligelse af, hvad der er sket, i Stedet for at foretage den her omtalte brutale Handling, skriver noget meget skarpt og meget strengt derom, vedbliver det efter Lovforslaget at være en privat Sag, og den kan ikke komme for Nævninger. Dette kan ikke være rigtigt. Pressen bør efter min Formening ikke i saadanne Sager undvære det Værn mod en ensidig Opfattelse, som Grundloven i Spørgsmaal om politiske Lovovertrædelser har villet give den, som sigtes for at have begaaet en saadan. — Lad mig tage et andet Eksempel. Naar et Blad skriver, at der i et vist Regeringskontor gaar store Misbrug i Svang, og Bladet ogsaa nævner saadanne Misbrug og stempler Chefen for dette Kontor som en uhæderlig Mand paa Grund af disse Misbrug, og der derom kommer en Proces, bliver det en privat Injuriesag, og den, som har fremsat Sigteisen, faar sin Dom af retslærde Dommere. Men dette kan bestemt ikke være Grundlovens Mening. Jeg er en af de sidste, der skulde udtale Mistillid til en Afgørelse for retslærde Domstole; men det er nu en Gang Grundlovens Betragtning og hele Verdens Opfattelse, at der kan være og stundom er en Forskel i Retsopfattelsen hos retskyndige Dommere og Lægmandsdommere. Det ærede Medlem for Københavns Amts 3die Valgkreds (Oscar Hansen) holder ganske vist ikke af, at man kalder Nævningene saaledes. Imidlertid vedbliver det dog at være et væsentligt Kriterium for den trods det, at der ogsaa kan tages Jurister dertil. Det er altsaa Grundlovens og Verdens Mening, at retskyndige Dommere og folkevalgte Dommere, som ikke behøve at være retskyndige, lettelig have forskellig Retsopfattelse. Naar dette er Tilfældet, bør saadanne Sager, som jeg har nævnt her, ikke være udelukkede fra Bedømmelse af Nævningeretter. Hvorledes en Bestemmelse, affattet ud fra dette Synspunkt, skulde lyde, skal jeg naturligvis ikke her ved 1ste Behandling gaa nærmere ind paa, men kun sige, at Bestemmelsen formentlig maatte være af det Indhold, at Pressesager, anlagte i Anledning af offentlig Omtale af Statsstyrelsen, Statens Indretninger eller Virksomheder eller Statsembedsmænds